

ضرورت آگاه‌سازی نسل جوان از میراث باارزش نیکان

شاید باورمان نشود که تا ۱۰۰ سال پیش، بخش قابل توجهی از آب مورد نیاز شهر تهران از طریق شبکه‌ای از قنات‌ها که عمدتاً توسط افراد خیر و یاسا صاحب سرمایه احداث شده بودند تامین می‌شد.

منبع تغذیه این قنات‌ها، آبرفت مستعد و غنی دامنه البرز بود که با بهره‌گیری از بستر قنات جریان مستمر و حیات بخش آب به شهر عرضه می‌شد. متأسفانه در طول یک قرن گذشته با توسعه سریع شهرسازی در شهر تهران و تغییر کاربری اراضی و در نتیجه بی‌نیازی نسبت به قنات، توجه به آنان به تدریج کاهش یافت، به گونه‌ای که مورد فراموشی قرار گرفتند. در واقع هنر ما در این مدت به حاشیه راندن این سیستم‌های سازگار با طبیعت بوده است. در گذشته قنات‌های کوهستانی و نیمه کوهستانی به علت نوسانات آبدی ناشی از تغییرات بارندگی، سازگاری را به بهره‌برداران خود دیکته می‌کردند و در نتیجه بهره‌برداران نیز به همین منوال خود را با شرایط، تطبیق داده و سطح زیر کشت خود را به تناسب «تر سالی» یا «خشک سالی» تغییر می‌دادند؛ به عبارتی مردم رابطه‌ای آمیخته با احترام با محیط زندگی خویش داشتند و به جای جنگ با طبیعت، راه تعامل و سازگاری با آن را در پیش گرفته بودند، در نتیجه محیط‌زیست دچار تخریب نمی‌شد و همواره طبیعت منابع و مواهب خویش را به صورت مستمر و پایدار در اختیار آنان قرار می‌داد. متأسفانه در قرن اخیر و پس از بهره‌گیری از سازه‌های آبی مدرن، نه تنها به این سازه‌های ارزشمند زیرزمینی که با زحمات و صف‌نابذیر نیکان مان و در کمال اخلاص و با هدف مقدس عرضه آب به مردم حفر شده است کمتر توجه شد، بلکه در موارد متعددی حریم آنان نیز مورد تجاوز قرار گرفت. گرچه رشد جمعیت و نیاز بیشتر به منابع آبی منجر شد تا قنات‌ها به تنهایی جوابگوی نیاز آبی فعلی نباشند، لذا تمهیداتی به منظور عرضه منابع آب جدید در نظر گرفته شد ولی این بدان معنا نیست که قنات‌ها دچار فراموشی شوند. گذشته از ارزش‌های ملموسی که در سازه قنات نهفته است، ارزش‌های معنوی، فرهنگی و مدیریتی بر خاسته از آن هنوز که هنوز است می‌توانند در رفع چالش‌های فراروی بخش آب الهام بخش باشند. لذا بر ماست تا همه توانمان را در جهت حفظ قنات‌های موجود صرف کنیم و هر چه در توان و توشه داریم در قبال حفظ ارزش‌های ملموس و ناملموس آنان عرضه کنیم. در این رهگذر بایستی حریم آنها را حفظ کرده و منظر فرهنگی آنان را مرتباً یادآوری و آگاهی بخشی کنیم. همچنین نسل جوان را از دانش مهندسی بی نظیری که در احداث آنها به کار گرفته شده آگاه‌سازیم.

* مدیر اسبق مرکز بین‌المللی قنات و سازه‌های تاریخی آبی و پژوهشگر حوزه آب و قنات

قصه آسیاب کوچیکه یوسف آباد

هنوز هم یک آسیاب آبی در تهران نفس می‌کشد

« آسیاب گاو میشی

حاج سید اسماعیل عجایی که به همراه سید جلال عجایی به آنجا آمده‌اند از وارثان و حافظان آسیاب آبی یوسف آباد هستند. حاج اسماعیل که سال‌ها برای نگهداشت این آسیاب تلاش کرده تعریف می‌کند: «این آسیاب که زمان قاجار ساخته شده مدتی به دست مستوفی الممالک بود و او از آن نگهداری می‌کرد. اما از سال ۱۳۲۲ پدرم عرصه آسیاب را خرید و از آن سال در اختیار ما بوده است. قبلاً ۲ آسیاب در این محدوده فعال بود؛ یکی با عنوان آسیاب کوچیکه و دومی آسیاب بزرگ که به آن آسیاب «گاو میشی» هم می‌گفتند و آن طرف خیابان بود. البته زمان ساخت بزرگ‌راه رسالت، آسیاب گاو میشی از بین رفت، یادم هست این دو آسیاب تمام آرد خبازهای آبادی‌های اطراف از ونک تا اوین و در که را تأمین می‌کرد و روزانه بیش از ۳۰ خروار آرد در آن تولید و توزیع می‌شد.»

« چرخ ۴ آسیاب با یک قنات می‌چرخید

حاج سید اسماعیل به عمایش تکیه می‌کند و تعریف می‌کند: «غلات یا بنشین را هم اینجا آرد می‌کردند. آسیاب را در قسمت گودتری ساخته بودند که آب به آنجا سرازیر می‌شد. یک تنوره‌ای هم برای آسیاب در نظر گرفته بودند که از طریق مخزن، آب قنات با فشار زیاد داخل تنوره می‌شد و قسمت چوبی زیر آسیاب را می‌چرخاند. در واقع سنگ زیرین ثابت و سنگ رویی می‌چرخید و مسیری در قسمت زیر سنگ وجود داشت که آب به خارج از آسیاب می‌رفت. این آب از انتهای خیابان مستوفی سابق یا همان خیابان شهید اکبری، می‌گذشت و به سمت پارک ساعی فعلی که ایستگاه آبشار است می‌رفت و از آنجا هم به سمت پایین جاری بود. در آنجا یک قهوه‌خانه به نام کافه «علی خان» قرار داشت و کسانی که می‌خواستند از تهران به سمت شمیرانات بروند، آنجا اتراق می‌کردند و به خاطر این آبشار جای باصفایی بود. آب قنات تا بیمارستان شماره یک ارتش ادامه پیدا می‌کرد و آنجا هم آسیاب دیگری وجود داشت. علاوه بر آن، آسیاب بهجت آباد هم از آب این قنات تأمین می‌شد. در واقع آب قنات یوسف آباد، چرخ ۴ آسیاب را می‌چرخاند.»

« حاجی دستگیر که بود؟

حاج سید ابوالقاسم عجایی صاحب چند نانوایی در محله یوسف آباد هم بود. عجایی که اهالی محل به خاطر ویژگی‌های اخلاقی و کمک‌هایش به مردم به او لقب «دستگیر» داده بودند، در آن زمان مسجد سادات را هم در محله ساخت که هنوز سرپاست و از دیگر یادگارهای او در محله یوسف آباد به شمار می‌رود. بنای تاریخی آسیاب آبی یوسف آباد به صورت چهارطاقی ساخته شده است. در این نوع معماری، از چهار طرف ستون‌هایی نصب می‌شد تا بار پشت‌بام و سقف بر دوش ستون‌ها قرار بگیرد و مانع از فروریختن آن شود. از ۲-۳ سال قبل مرمت این بنای تاریخی آغاز شده و با تلاش‌های پسران حاج ابوالقاسم، قرار است به عنوان موزه آسیاب بازگشایی و کنار آن نیز نانوایی با همان سبک و سیاق قدیمی ساخته شود.

« آسیابی که دیگر نیست

آسیاب «الی» حوالی بی چوبی در خیابان امامی قرار دارد. تنها آثار به‌جای مانده از این آسیاب دیوار اجری بلندی است که در آن نردار و آن سوش پیدانگ نیست برای دیدن آسیاب باید به پشت‌بام خانه چسبیده به آن پروید از این پشت‌بام می‌توانید زمین خاکی کنار خانه را ببینید که گودال‌هایی بزرگ در آن حفر شده است. زیر این گودال‌ها بخشی از بنای آسیاب دیده می‌شود که تقریباً چیزی از آن باقی نمانده است.

هلم‌شهری

شمیران، مهد قنات‌های تهران

چهره اسانی شهر را از روی تعداد قنات‌های آن می‌توان شناخت. تعداد آنها نشانگر میزان مشارکت مردم و حضور و توانمندی آنها برای ساخت قنات‌ها بود. شمیران امروزی که با ۲۷ محله در نخستین یازل شهر تهران نشسته است با شمیران تاریخی و روستاهایی که در دلش جان گرفتند تفاوت‌های زیادی دارد. اما همین شمیران مهد بیشترین قنات‌های تهران است. «سید مهدی اعرابی» شمیران‌پژوه در این باره می‌گوید: «در شهر تهران یا همان دامنه جنوبی البرز قنات‌های بسیاری وجود داشت که از این میان ۱۱۰ رشته آن سهم شمیران بود. در واقع این قنات‌ها مظهرهای ۱۰۰ شمیران هستند که بیشتر آنها در شمال تهران قرار دارند.» اعرابی در ادامه به تعداد قنات‌های شمیران از شرق به غرب اشاره می‌کند: «محله اوین ۴ قنات دارد که مهم‌ترین آنها به قنات‌های بزرگ و کوچک میسان اهالی معروف است. از میان قنات‌های شمیران سهم محله در که ۴ قنات، ولنجک ۲ قنات و ونک ۷ قنات است که معروف‌ترین آن قنات شکری در انتهای خیابان سنول است، تجریش ۳۱ قنات، اراج ۲ قنات، اقدسیه ۴ قنات، امامزاده قاسم ۲ قنات، لویزان ۲ قنات و باغ ستاره‌شناسی ۲ قنات دارد. البته به جز این در محله‌های کاشانک، کامرانیه، فرحزاد، چیذر، خوردین، نیابوران، جمران، دزاشیب و... هر کدام قنات‌هایی وجود دارد.»

آنتور که قدیمی‌ها تعریف می‌کنند به دلیل وجود چشمه‌ها و نهرهای فراوان در شمال تهران اهالی شمیران به نسبت تهرانی‌ها نیاز چندانی به آب و حفر قنات نداشتند. در حالی که تهرانی‌ها نیاز شدیدی به آب قنات داشتند. در این میان شمیرانی‌ها هوشمندی به خرج دادند و آسیاب‌های بسیاری راه‌اندازی کردند که برای اهالی می‌شد. شمیران حسلی نان و آب داشت. سید مهدی اعرابی می‌گوید: «در شمیران ۲۲ آسیاب ساخته شده بود. قدیمی‌ها به آسیاب‌ها کاهونه می‌گفتند. آسیاب‌هایی که بیشتر با نیروی آب فعالیت می‌کردند و از بخش‌هایی مانند تنوره، سنگ‌های بزرگ و کج و شیخ و... تشکیل می‌شد. جنب اینجاست که در شمیران هیچ آسیاب رایگانی وجود نداشت و همه آسیاب‌ها خصوصی بودند و از کنار آن کلی آدم به اصطلاح نان می‌خوردند. البته بعضی آسیاب‌ها بودند که تخفیفاتی ویژه‌ای را برای مشتریان در نظر می‌گرفتند.»

به گفته اعرابی به دلیل کثرت و فراوانی آسیاب در شمیران نام بیشتر کوچه‌های آن با آسیاب‌ها گره‌خورده است و هنوز هم بعضی از کوچه‌ها نام آسیاب را یک می‌کنند.

آگهی مناقصه عمومی نوبت دوم

شهرداری جلیل آباد در نظر دارد به استناد مجوز شماره ۵۶۰ ج / الف / ش مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۱۳ شورای اسلامی شهر جلیل آباد اقدام به برگزاری مناقصه عمومی پروژه جدول‌گذاری و زیرسازای معابر باغ اکبری (بر اساس فهرست بهاء راه و باند سال ۱۴۰۲) نماید. لذا متقاضیان پیشنهاد می‌توانند تا ۱۰ روز پس از تاریخ انتشار آگهی نوبت دوم روزنامه تا پایان وقت اداری روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۰۷ جهت دریافت و تحویل اسناد مناقصه به واحد امور قرار داده‌ها (۲۶۷۴۶۶۵-۲۰۲۱) مراجعه نمایند.

۱- **موضوع مناقصه:** جدول‌گذاری و زیرسازای معابر باغ اکبری

۲- **مهلت دریافت و تسلیم اسناد:** از روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۰۷ تا پایان وقت اداری روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۰۷ تا راس ساعت ۱۴:۰۰ می‌باشد.

۳- **مدارک مورد نیاز جهت تحویل اسناد مناقصه:** معرفی نامه مأمور به مهر و امضاء مجاز شرکت به همراه کارت شناسایی معتبر

۴- **محل تحویل اسناد:** دبیرخانه شهرداری جلیل آباد می‌باشد.

۵- **مبلغ برآورد:** ۹/۲۴۵/۶۲۱/۱۹۹ ریال (بدون احتساب ضرایب) و سیرده شرکت در مناقصه به مبلغ ۴۶۲/۲۸۱/۰۶۰ ریال به صورت ضمانت‌نامه بانکی مورد قبول شهرداری یا وجه نقد جهت واریز به حساب سیرده بانک ملی ایران شعبه پیشوا اقدام نمایند.

۶- **تشکیل کمیسیون عالی معاملات شهرداری جلیل آباد و بازگشایی پاکت‌های پیشنهادی در روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۰۷** راس ساعت ۱۵:۰۰ در دفتر شهرداری می‌باشد.

۷- **شهرداری در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات مختار است.**

۸- **به پیشنهادات مبهم، مخدوش، فاقد پلاک و مهر و سیرده و آنالیز قیمت پیشنهادی پیمانکار ترتیب اثر داده نخواهد شد.**

۹- **برندگان اول و دوم و سوم مناقصه هرگاه حاضر به انعقاد قرارداد نشوند سیرده آنان به ترتیب ضبط خواهد شد.**

۱۰- **سایر اطلاعات و جزئیات فنی مربوط به معامله در اسناد مناقصه قید گردیده است.**

۱۱- **هزینه چاپ دو نوبت آگهی در روزنامه بعد از برنده مناقصه است.**

عبداله میرزای شهردار جلیل آباد

معاون برنامه‌ریزی و پژوهش‌ها

آگهی تجدید مناقصه عمومی شماره: ۱-۸-۴۰۲

سازمان بوستانها و فضای سبز شهر تهران در نظر دارد «نگهداری تاسیسات آب شرب مرکز بازرگاری باور شهر ۹» را از طریق مناقصه عمومی واگذار نماید. بدینوسیله از اشخاص حقوقی واجد شرایط جهت شرکت در تجدید مناقصه دعوت بعمل می‌آید.

- محل اجرای پروژه:** انتهای اتوبان بابایی - ابتدای جاده جاجرود
- مدت اجرای کار:** ۶ ماه
- مبلغ برآورد اولیه پروژه (با احتساب مالیات بر ارزش افزوده):** هفت میلیارد و سیصد و یازده میلیون و دویست و هشتاد و سه هزار و چهارصد و هشتاد و دو (۷/۳۱۷/۲۸۳/۴۸۲) ریال می‌باشد.
- شرایط متقاضی:** دارا بودن رتبه آب، تاسیسات یا کشاورزی از سازمان برنامه و بودجه کشور، انجام مراحل ثبت شرکت متقاضی در سامانه تامین کنندگان و ارائه دهنندگان خدمت موجود در پرتال شهرداری تهران بمرهه اخذ تاییدیه آن از سازمان مربوطه و گواهی‌نامه صلاحیت ایمنی از اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی الزامی می‌باشد.
- محل دریافت اسناد و قبول پیشنهادات:** متقاضیان می‌بایست جهت دریافت و تکمیل اسناد تجدید مناقصه به سایت سازمان بوستانها و فضای سبز شهر تهران به نشانی [Http://parks.tehran.ir](http://parks.tehran.ir) مراجعه نمایند.
- متقاضیان پس از مطالعه و آگاهی کامل از شرایط تجدید مناقصه، نسبت به تکمیل و مهر و امضاء اسناد و فرم‌های درخواستی و پیشنهاد قیمت برابر با شرایط مندرج در اسناد اقدام و پاکت در بسته و لاک و مهر شده را در موعد مقرر (حداکثر ظرف مدت ۱۰ روز پس از تاریخ انتشار آگهی) تحویل اداره پشت جبهت ارسال به دبیرخانه مرکزی سازمان بوستانها و فضای سبز شهر تهران به آدرس: تهران - میدان آرژانتین - ابتدای خیابان بیهقی - شماره ۳۳ یا کد پستی ۱۵۱۴۸۴۵۴۱۱ نیز اقدام نمایند. لازم به ذکر است موضوع و شماره تجدید مناقصه باید حتماً بر روی پاکت "الف" و "ب" و پاکت پستی قید گردد و همچنین پاکت "الف" و "ب" بصورت مجزا در پاکت پستی قرار گیرد.
- ضمناً می‌بایست کلیه اسناد با قید عبارت (قبول است) توسط دارندگان حق امضاء مجاز مأمور و امضاء گردد که شرکت کنندگان تجدید مناقصه پس از تسلیم پیشنهاد خود، به هیچ عنوان مجاز به پس گرفتن، تغییر، اصلاح و یا انصراف از ارائه پیشنهاد نخواهند بود.
- سیرده شرکت در تجدید مناقصه:** ارائه ضمانت‌نامه معتبر بانکی (با اعتبار حداقل سه ماهه) یا واریز وجه نقد به مبلغ سیصد و سی و پنج میلیون (۷/۳۳۵/۰۰۰/۰۰۰) ریال به حساب شماره ۱۰۰۶۰۷۴۴۳۸ نزد بانک شهر شعبه آرژانتین- لوند به نام سازمان بوستانها و فضای سبز شهر تهران
- مهلت دریافت اسناد و ارائه پیشنهاد:** حداکثر ۱۰ روز از تاریخ انتشار آگهی
- بدیهی است شرکت در تجدید مناقصه و ارائه پیشنهاد به منزله قبول شروط و تکالیف مقرر در اسناد تجدید مناقصه بوده و سازمان در رد یا قبول یک یا کلیه پیشنهادات مختار است و هزینه درج آگهی در روزنامه و رعایت کلیه الزامات HSE به عهده برنده تجدید مناقصه می‌باشد.

سازمان بوستانها و فضای سبز شهر تهران

[Http://parks.tehran.ir](http://parks.tehran.ir)

اهدای خون = اهدای زندگی

